Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIII. Ч. 163. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 25-го СЕРПНЯ (AUGUST) 1956. ЦЕНТІВ 10 CENTS No. 163. VOL. LXIII.

„МИР НА ВІЧНІ ЧАСИ І КРАЩА БУДУЧНІСТЬ" — ВИБОРЧЕ ГАСЛО АЙЗЕНГАВЕРА

Сан Франсіско, Каліф. — Президент Айзенгавер у своїй конвенційній промові 23-го серпня погодився прийняти найменування на кандидата на президента ЗДА і заявив, що він прирікає стояти вірно при своїх засадах і не достосовувати їх до кожночасних потреб, щоб осягнути найвищу свою ціль — „мир на всі часи і краще майбутнє для всіх американців". Головною темою його промови було те, що „Республіканська партія — це партія майбутнього", бо вона може найкраще розв'язувати ті всі проблеми, які виникають в ділянках внутрішньої і закордонної політики, які ще й досі не є вирішені. Президент з'явився на сцені разом із своїм кандидатом на віце-президента Ричардом М. Ніксоном, щоб прийняти одноголосне найменування в 100-му році історії своєї партії. Промова Айзенгавера відкрила виборчу кампанію республіканців, якою з Ню Йорку керуватиме перевибраний на становище голови Республіканського Крайового Комітету Лїонард В. Голл. Президент дякував конвенції за те, що вибрала його і віце-президента Ніксона, з яким він переміг в 1952 році. Айзенгавер хвалив Ніксона за його дотеперішню працю. „Ніксон, казав Президент, з усіх своїх сил є відданий Америці, всім відомий його патріотизм і льояльність". Президент передбачає перемогу республіканського списку, але одночасно закликає всіх тих, які його підтримують, щоб з усіх зусиль старалися про спільну перемогу, голосячи правду про програму Республіканської партії по всіх місцевостях цієї країни. Айзенгавер закликав усіх, щоб реєструвалися перед виборами, бо в деяких стейтах реєстрація виборців почнеться вже в найближчих днях, а список виборців під час правиборів був менший в порівнянні з попередніми виборами. Присутні часто переривали промову Президента довгими оплесками. Довшу овацію зготовили Президентові і Ніксонові зараз після того, як вони вийшли на сцену. Президент говорив у своїй промові не тільки про засади своєї політики і її осяги, але також і гостро критикував демократів, головним чином Френкліна Д. Рузвелта, хоч і не згадував його прізвища. „Один із моїх попередників, казав Айзенгавер, признався, що, роблячи свої важливі рішення, він робив це так, як грається в футбол. Він не міг зробити нового рішення, поки не знав, які наслідки мало його попереднє рішення. Це може бути добрим в грі в футбол, але воно не надається до того, щоб тим способом керувати діями уряду". (Рузвелт керувався такою методою в перших роках здійснювання політики так званого „нового розподілу". Айзенгавер заявив, що в своїй політиці буде керуватися твердими засадами, а не потребами хвилі, бо тільки таким способом можна здійснювати програму на довшу мету. Президент твердив, що, наприклад, в фармерській програмі треба мати програму на довшу мету, яка дозволила б фармерам стати на власні ноги, а не дивитися на короткотермінові успіхи, які дають тимчасове вдоволення фармерам, але не розв'язуть фармерської кризи. Президент обіцяв розв'язати цю кризу на здоровій економічній засаді. В закордонній політиці Президент заповів, що старатиметься запевнити мир не тільки на тепер, але і „на всі роки". Щоб це можна було осягнути, треба змагати до таких цілей: 1. Треба втримати на високому рівні збройні сили, мораль і економіку. 2. Створити в світі колективну безпеку, але не таким способом, як це роблять комуністи, тільки заохотити держави до добровільної оборони проти всякого агресора. 3. Треба змагати до того, щоб зникла залізна заслона, яка відділяє народи під комуністичним пануванням, але при тому не вільно зменшувати оборонних сил вільного світу. Війна в атомовому часі стає не тільки „трагічна, але й безглузда, бо в ній ніхто не може бути дійсним переможцем". Айзенгавер признав, що цією країною керує одна партія, але ця „партія є партією кожного американського чоловіка, жінки і дитини, це універсальна американська партія — Республіканська партія, яка є партією майбутнього". До перемоги цієї партії закликав Президент у своїй конвенційній промові.

Президент Айзенгавер з віце-президентом Ніксоном.

НІКСОН ПОПЕРЕДЖАЄ, ЩО СОВЄТИ ГОТУЮТЬ НОВУ ВЕЛЕТЕНСЬКУ ОФЕНЗИВУ

Сан Франсіско. — Ричард М. Ніксон, приймаючи номінацію на віце-президента, виголосив промову, в якій дуже рішуче накреслив напрямні американської політики зокрема супроти СССР. — Він звернувся до зібраних на Конвенції республіканських делеґатів і через них до всієї американської нації із закликом не довіряти якимсь „змінам" совєтської політики. На думку Ніксона, Совєти почали нову велетенську офензиву, економічну своїми методами, але з ясно окресленими політичними завданнями, офензиву, що її Москва хоче підтримати теж і з допомогою безмірного поширювання і розбудовування своєї мілітарної сили. Американська політика не сміє поставити американську націю перед альтернативою банкрутства і підкорення Кремлеві і тому теж не треба жалувати витрат і жертв на економічну допомогу для закордону, бо ця допомога, скріплюючи економічну і мілітарну силу союзників ЗДА, може причинитися у великій мірі для оборони і самих З'єдинених Держав перед совєтським наступом. Ніксон ствердив теж, що Совєтський Союз витрачує мільйони долярів і безліч часу на вишколювання науковців й інженерів і З'єдинені Держави мусять теж докласти всіх зусиль, щоб вдержати і в цій ділянці першенство за собою і дати кожному, хто бажає, — найкращі можливості для науки і спеціялізації. Країни, опановані комуністами, назвав Ніксон „світом наполовину невільницьким і наполовину вільним". Якщо денебудь у світі знищено свободу, то це загрожує свободі усього світу" — заявив Ніксон — і тому теж З'єдинені Держави не сміють бути тільки в дефензиві, але мусять робити все, щоб протиставитися совєтському економічному і політичному наступові і не може бути завеликих жертв для того, щоб запевнити силу й перемогу за З'єдиненими Державами. — У своїй промові Ніксон висловив ґратуляції Республіканській конвенції за номінування Айзенгавера повним кандидатом на Президента, який є „живучим символом миру для американської нації і для багатьох мільйонів людей інших народів." В дальшому своєї промови торкнувся Ніксон ряду інших актуальних проблем американської внутрішньої політики, і закликав республіканців не залишатися на місці і не замикатися в самозадоволені, але бути партією майбутнього і докласти всіх зусиль для того, щоб домогтися дальшого поступу в боротьбі за мир і добробут країни. Зокрема домагався Ніксон рішучих заходів для боротьби з убогістю і безробіттям і для переборення кризи в фармерській продукції. Учасники Республіканської конвенції вітали Ніксона, який саме вернувся від хворого батька, оваційно і переривали його промову безупинними оплесками.

Республіканці з Айзенгавером на чолі вестимуть гостру виборчу кампанію

Сан Франсіско. — Республіканці вже тепер заповідають, що в найближчих виборах мусітимуть вести гостру виборчу кампанію, щоб перемогти демократів, які за всяку ціну хочуть вибрати свого президента та затримати контролю в Сенаті і Палаті Репрезентантів. Голова Республіканського Крайового Комітету Лїонард В. Голл сказав на конвенції в Сан Франсіско, що республіканці не сміють спочити на лавках і попасти в стан самозадоволення. „Тут не сміє бути жадного самозадоволення, казав він, і ця кампанія мусить бути найгостріша в історії нашої партії". Гостра кампанія республіканців має бути відповіддю на таку ж кампанію демократів, які давніше заповідали, що не будуть робити виборчої проблеми зі стану здоров'я президента Айзенгавера, але на своїй конвенції в Шикаґо вони говорили про те, що Айзингавер хоче бути не повним, тільки частинним президентом. Внаслідок цього і президент Айзенгавер мусить брати активну участь в виборчій кампанії, щоб виборці бачили, що йог остан здоров'я дозволяє на те, що він може працювати як кожна здорова людина. Колишній президент Геррі С. Труман говорив в Шикаґо про „ракетірів" в теперішньому уряду, і Айзенгавер мусітиме на це відповідати під час виборчої кампанії.

Рада Федеральної Резерви збільшила дисконт, щоб запобігти інфляції

Вашинґтон. — Рада Федеральної Резерви збільшила з днем 24 серпня ц. р. на 1/4 процента до 3% дисконт для чотирьох своїх банків у Ню Йорку, Филаделфії, Шикаґо і Річмонді. Цей дисконт — це процент, що його комерційні банки мусять платити за позички, одержувані від дистриктових банків Федеральної Резерви. Метою цього збільшення дисконту є намагання запобігти можливій інфляції на грошовому ринку в сучасній ситуації. Шість дальших дистриктових банків Федеральної Резерви оперують ще дисконтом у висоті 2 і 3/4, але й вони вже в найближчому тижні мають підвищити дисконт до 3%. Це банки в Бостоні, Клівленді, Даллас, Атланта, Ст. Люїс і Кензас Ситі. Це підвищення дисконту є вже шостим з черги на протязі 16 місяців підвищенням дисконту. В квітні ц. р. Рада Федеральної Резерви дозволила десятьом з-поміж своїх 12 банків підвищити дисконт з 2½% до 2¾%.

Поліція заарештувала А. Дж. ЛяМарка, який викрав дитину Вайнберґів

Мінеоля, Лонґ Айленд. — Поліція заарештувала 31-річного механіка Анджеля Джана ЛяМарка, який вже признався до того, що 4-го липня викрав одномісячного сина родини Вайнберґів. Переслухання цього злочинця ще триває, але поліція вже повідомила, що він признався до злочину. ЛяМарка оповів, що другого дня після викрадення немовляти пішов до дому Вайнберґів разом із дитиною, щоб взяти викуп, якого домагався в сумі 2,000 долярів. Та перед домом побачив великий рух, поліцію і людей, і тому вернувся додому. Після того він рішив позбутися немовляти і заніс його на місце, що було вкрите деревами, і там залишив дитину. Це було на Мането Гілл Ровд в Плейнвю. Поліція шукала на тому місці дитини, але там нічого не знайшла. Злочинець не може собі докладно пригадати того місця, де кинув дитину. Розшуки за слідом по дитині будуть продовжуватися. Поліція заарештувала була і жінку ЛяМарка — Донну, але після переслухання її звільнила. Аґенти ФБІ впали на слід злочинця тим способом, що ствердили почерк письма листа, в якому ЛяМарка домагався викупу за немовля Пітера. Цей лист він залишив в домі Вайнберґів.

Знайдено рештки збитого американського літака

Токіо. — Американські кораблі 7-ої далекосхідньої фльоти, які беруть участь в акції у зв'язку з нападом комуно - китайських літаків на американський літак ніччю з середи на четвер, віднайшли рештки літака на морських хвилях коло 100 миль на південний схід від Шанхаю. В міжчасі китайські комуністи признались, що вони поцілили були „літак Чіянґ Кай-шека" приблизно в тому місці, про яке згадував американський комунікат. Комуно - китайський комунікат твердить, що „літак Чіянґ Кай-шека летів над територіяльними водами Китаю. Поцілений літак — за китайським комунікатом — відлетів у напрямку Формози. В акції пошукування бере участь 17 американських воєнних кораблів з трьома літаконосцями та їхніми з'єднаннями літаків. Ніяких ближчих подробиць про знайдення решток поціленого літака ще нема. На літаку було 16 американських летунів. З'єдинені Держави звернулись до Англії з просьбою посередничити в справі одержання від комуністичного Китаю ближчих інформацій про зістрелення американського літака. Американські військові чинники не виключають, що китайці могли не розпізнати нічччю, що це американський літак, тим паче, що національ - китайське летунство користується машинами американської продукції.

Японія і Совєти переривають переговори про мир

Лондон. — Японія і Совєтський Союз перервали тимчасово переговори про закінчення формально існуючого між ними стану війни й підписання мирового договору та вирішили, що дальші переговори будуть вестись осінню цього року, після вересня. У вересні щороку роз'їздяться совєтські верховоди на ферії. До такого висновку дійшли міністри закордонних справ Японії і СССР, Шіґемітсу і Шепілов, які нараджувались в совєтському посольстві в Лондоні; вони обидва заступають свої країни на Лондонській конференції для справи Суезького каналу. Шіґемітсу не вернеться навіть до Москви, де він вів затяжні і невдачні переговори, бо відкликано його до Токіо для складення докладного звідомлення про дотеперішній хід переговорів. Вони розбились об впертий спротив Совєтів повернути Японії загарбані в неї Курильські острови, які споконвіку були японськими за географічним положенням, населенням, економічною суцільністю і політичною приналежністю до Японії. Москва дістала їх від щедрих і необережних Англії і Америки в Ялтинському договорі в нагороду за участь у війні проти Японії. Москва виповіла війну Японії — на тиждень перед японською капітуляцією перед Америкою.

В Голляндії продовжується криза уряду

Гаага. — Від 13 червня ц. р., себто від останніх парляментарних виборів, після яких за традицією уряд соціялістичного прем'єра д-ра Віллема Дрееса подався до димісії, все ще не можна скласти нового уряду. Першим був Дреес, якому королева Юліяна доручила скласти новий уряд, після нього ту місію дістав був лідер католицької партії проф. Карль Ромме, врешті безпартійний проф. Пієтер Ліфтінк, колишній міністер фінансів в Голляндії, тепер один із директорів Міжнародного Банку для Відбудови й Розвитку при ОН в Ню Йорку. Останнім кандидатом на прем'єра став проф. Фортман з одної мало і політичної партії. Всі дотеперішні спроби скласти новий уряд розбивались об суперечності між двома майже рівними найбільшими голляндськими партіями, соціялістичною і католицькою, які творили були коаліцію в останньому уряді. Ця коаліція розбилась об справи шкільні і соціяльні, а при переході до опозиції одної чи другої партії не втримається ніякий уряд. Теперішня урядова криза в Голляндії не має нічого спільного з газетними поголосками на тему плянів королеви Юліяни абдикувати та суперечок в королівській родині.

Підпілля кипрських греків відкинуло заклик Англії до капітуляції

Нікозія, Кипр. — Революційне підпілля кипрських греків відкинуло заклик англійського губернатора Кипру, маршала Гардінґа, щоб грецькі терористи склали зброю і зголосились або до виїзду до Греції, або до табору інтернованих, — і з свого боку загрозило, що коли до півночі з понеділка на вівторок англійські чинники не відновлять переговорів про майбутність Кипру, то підпільна революційна організація поведе назад боротьбу проти Англії. В минулому тижні кипрсько - грецька революційна організація ЕОКА розкинула була летючки з закликом до перемир'я, після чого англійська адміністрація острова завізвала революціонерів до капітуляції. У цій останній летючці підкреслюється, що збройна боротьба за Кипр може припинитися тільки з моментом домовлення з політичним проводом кипрських греків щодо майбутности того острова. ЕОКА вважає, що сама її готовість припинити терористичну акцію становить правильну підставу для відкликання з заслання архиєпископа Макарія і відновлення з ним переговорів на базі, яку він востаннє сформулював. Цей корисний господарський вав був: повна амнестія для терміну плебісциту на Кипрі, який визначив би дальшу правно-політичну приналежність того острова.

В Арґентині створено нову партію

Буенос Айрес. — В Арґентині зорганізовано нову партію, яка назвала себе „Національною Партією Робітників". Її представники повідомили міністра внутрішніх справ Лявреано Ляндабуру, що провід нової партії поробив усі потрібні заходи і формальності для осягнення статуту політичної партії. Нова партія ставить собі завданням здобуття для працюючої кляси таких можливостей політичного вияву, щоб ця кляса могла діяти, як автономна політична сила в майбутньому арґентинської нації. Провід Національної Партії Робітників плянує теж видавати свій пресовий орган під назвою „Ля Калле" („Шлях").

● **Уряд Баварії** запротестував проти поведінки американських адвокатів, які боронили сімох неґрів-вояків із стаціонованих американських у Західній Німеччині військ, оскаржених у знасилуванні 15-річної німкені. Переслухувану в суді дівчину адвокати буцімто ображали і довели до спазматичного плачу. Баварський уряд домагається, щоб американських вояків, які допустились злочину на німецькій території, судили німецькі суди.

СОВЄТИ ІЗОЛЬОВАНІ НА ЛОНДОНСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

КОНФЕРЕНЦІЯ У СПРАВІ СУЕЗЬКОГО КАНАЛУ ЗАКІНЧИЛАСЬ ПОКЛИКАННЯМ 5-ЧЛЕННОЇ КОМІСІЇ ДЛЯ ПЕРЕГОВОРІВ ІЗ ЄГИПТОМ

Лондон. — Якщо напередодні Лондонської конференції з справі Суезького каналу і ще на самому її початку дехто на Заході сподівався, що Москва, лякаючись війни буде впливати заспокоююче на Єгипет та співпрацювати з західніми великодержавами у шуканні компромісової розв'язки проблеми, то ця надія показалась цілком оманною; єдиною ціллю совєтської політики є далі сіяти неспокій на Середньому Сході й розсварювати його з західнім світом, що вона заманіфестувала була вже продажем масової зброї Єгиптові. До такого висновку доходять перші коментатори вислідів Лондонської конференції, яка закінчилась у четвер 23 цього місяця покликанням до життя комісії, зложеної з п'ятьох держав, як репрезентантів 18-х учасників Лондонської конференції, що прийняли проєкт, предложений державним секретарем Доллесом. Тими державами є Австралія, Етіопія, Швеція, Іран і З'єдинені Держави. Вправді проти пляну Доллеса висловились 4 держави — Совєти, Індія, Індонезія і Цейльон, але в останньому дні індійський та індонезійський репрезентанти відсепарувались від різко-неґативного становища Совєтів. Індійський делеґат Крішма Менон дістав із Ню Делі від прем'єра нові вказівки і змінив своє становище у тому напрямку, що погодився, щоб предложити єгипетському президентові Ґамалеві Нассерові плян Доллеса, але поруч із ним також плян, зголошений ним, Крішною Меноном. Різниця між тими плянами така, що коли Доллес пропонує створити нову управу для Суезького каналу з представників користувачів того каналу і Єгипту, то Крішна Менон погоджується на єгипетське управління каналом, якому треба, мовляв, додати міжнародне тіло з дорадчим голосом. Делеґат Індонезії зголосив нові поправки, проти яких заявився Шепілов. Західні кореспонденти в Лондоні твердять, що Індія, Цейльон і Індонезія насправді хотіли б, щоб Єгипет погодився переговорювати на базі пляну Доллеса, але, не сподіваючись цього від Нассера, не хочуть одверто заявлятися проти нього. Зате виразною інтенцією тактики совєтського міністра Шепілова є відстрашити Нассера від згоди на західній плян розв'язки цієї проблеми та підбурювати його до спротиву. Головою у тому посередницькому комітеті п'ятьох держав буде делеґат Австралії, прем'єр Роберт Ґордон Мензіс, один із найчільніших сучасних державних мужів. Державний секретар Дж. Ф. Доллес залишиться ще в Лондоні на п'ятницю 24 ц. м., щоб узяти участь в першому засіданні того 5-членного комітету, на якому будуть обмірковувати питання, як технічно нав'язати контакт з Єгиптом, щоб надзвичайно чулий на пункті державної суверенности Єгипту його диктаторський президент Нассер не відніс враження, що 18 держав із Лондонської конференції ставлять йому ультимат. Часописи твердять, що Нассер прийме в Каїро названий комітет і поведе з ним переговори, хоч і формально стоїть на становищі, що Єгипет не визнає Лондонської конференції, а проєкт, сформулований державним секретарем Доллесом, не годиться, як підстава для переговорів. Постійним американським представником у тому комітеті п'ятьох держав буде колишній амбасадор в Індії й Ірані, Лой Гендерсон, відомий противник колоніялізму та приятель східніх народів. На п'ятницю 24 ц.м. державний секретар заповів свій відлет до Вашинґтону.

Хрущов погрожує „добровольцями", що помагатимуть Єгиптові

Москва. — Нікіта Хрущов заявив, що на випадок вибуху війни з приводу Суезького каналу, „добровольці" поспішать на допомогу Єгиптові. Араби, мовляв, не будуть у тій війні осамітнені і якщо війни діляться на „справедливі" і „несправедливі", воювати по стороні Єгипту буде — „справедливо". Коли б він, Хрущов, мав дорослого сина, то він сам сказав би йому піти боротися по стороні Єгипту, — заявив совєтський „колективний" диктатор. Свою заяву Хрущов склав на прийнятті в румунській амбасаді, що відбулося з нагоди 12-річчя „визволення" совєтськими військами Румунії з-під німецької окупації. Хрущов не сказав нічого ближче, як він уявляє собі наплив „добровольців" у користь Єгипту. Хрущов тільки-що вернувся був з подорожі по Сибірі й Донецькому басейні, був балакучий і самовпевнений, як завжди — додають кореспонденти західньої преси з Москви. Він переконував французьких дипломатів, — приявних на тому прийнятті, що найкращою розв'язкою для справи Суезького каналу, є запропонована Індією міжнародна дорадча рада, але, що адміністрацію каналу має виконувати сам Єгипет.

В АМЕРИЦІ

● **Демократичний кандидат** на президента Адлей Е. Стівенсон в окремій заяві, виголошеній у Лібертівілі, Ілл., ґратулював президентові Айзенгаверові з приводу його номінації на республіканського кандидата, але виступив проти віце-президента Ніксона. „Я щасливий, — сказав Стівенсон, — змагатися проти нього. Республіканці вибрали його одноголосно, але в Конґресі не голосують за його законопроєкти. Вони люблять його більше як кандидата, аніж як провідника".

● **Колишній президент** Герберт Гувер дякував делеґації з Айови, яка очолювала оваційний похід, влаштований в його честь на конвенції в Сан Франсіско. Гувер народився в стейті Айова 1874 року. „Я завжди щасливий, — сказав Гувер, — коли можу бачити людей із Айови".

● **На Республіканській** Конвенції найстаршим делеґатом був 86-річний Джан Дж. Тавнсенд із Делеверу, колишній губернатор і сенатор. Він сказав, що був присутній на всіх конвенціях, починаючи від 1904 р., тільки не може собі пригадати, чи був на конвенції в 1900 р.

● **В імені делеґації з Аркензо** „голосував" за кандидата на віце-президента 8-річний хлопчик Томас Джеймсон, який сказав: „Аркензо погоджується!" Його мати була делеґаткою на цій конвенції.

● **Департамент рільництва** повідомляє, що до 31-го серпня фармери мусять зголосити ті акри землі, яких вони не будуть управляти, а віддають до „Земельного банку".

● **У стейті Луїзіяна** скасовано заборону продавати пиво в суботу, бо новий закон не зараховує пива до напоїв, якими можна впитися. Заборона продавати пиво в суботу існувала в цьому стейті від 1886 року.

● **Суддя Ричард Р. О'Коннор** присудив батьків 14-річного хлопця з Елизабету до 75-долярової кари за те, що побив свого товариша. 75 долярів мусів витратити побитий хлопець на своє лікування.

● **Ґватемалія і Гондурас** підписали торговельний договір, згідно з яким ці республіки продаватимуть одна одній 120 родів товарів. Половина з тих товарів — це всякого роду харчі. Договір мусять ратифікувати конґреси обох держав.

В СВІТІ

● **Димітрій Шепілов,** совєтський міністер зовнішніх справ, поспішаючи в минулий вівторок на засідання, забув у своєму помешканні в совєтській амбасаді гребінець до волосся. Сідаючи до авта, він це собі пригадав, вернувся до амбасади, а прибігши назад, з тріюмфом показав гребінця шоферові. З цієї причини 21 міністрів зовнішніх справ, учасників конференції, мусіли чекати з відкриттям засідання. Англійські газети кепкували, що Шепілов, мабуть, перший большевицький міністер, який носить з собою гребінь до волосся.

● **Сирія** зробила знаменитий вибір виховників свого молодого покоління: сирійський міністер освіти Абдул Хумед і Серґей Кафтанов, совєтський віце-міністер освіти, підписали в Дамаску договір, за яким встановлено тісну співпрацю у всіх справах освіти і виховання. Тепер у Сирії զароїться від совєтських „виховників", спеців від Маркса й Енґельса та шпигунства.

● **Д-р Вільгельм Гаас** західньонімецький амбасадор у Москві, передав совєтському урядові офіційну ноту протесту проти шиканування відвідувачів амбасади: їх забирають на поліцію перед входом до амбасади або перехоплюють після виходу з амбасади. Всупереч виразному зобов'язанню Совєтів — німецька амбасада не має можливости збирати інформацію і переводити реєстрацію німецьких громадян, що перебувають в СССР.

● **У комуністичному Китаї,** який нараховує тепер 580,000,000 населення, себто одну четвертину мешканців земного ґльобу, народжується щоденно по 25,000 дітей. Цей великий приріст населення настільки погіршує хронічно погану харчову ситуацію в Китаї, що комуністичний уряд запровадив державну контролю народин. Як докладно виглядає виданий з цього приводу декрет — газети не повідомляють.

● **Бельгійський прем'єр Ахіль** Ван Акер і міністер зовнішніх справ Спаак заповіли на 12 жовтня ц. р. офіційну візиту в Москві. Обидва — відомі „західняки", а Спаак — фанатичний звеличник панєвропейської, тепер західньоевропейської федерації і один із сеньйорів західньої дипломатії. Тому сумнівно, чи зможуть їх в Москві „індоктринувати".

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Acépted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НОМІНАЦІЯ АЙЗЕНГАВЕРА І НІКСОНА

Республіканська партія на своїй конвенції в Сан Франсіско однодушно найменувала Двайта Д. Айзенгавера і Ричарда М. Ніксона поновними кандидатами на ті найвищі пости в країні, які вони вже чотири роки займають: президента і віце-президента. Демократична партія, як відомо, на своїй конвенції в Шикаґо тиждень раніше найменувала своїми кандидатами на ті пости Адлея Стівенсона та Істеса Кіфовера. Тепер прийде виборча кампанія.

Двайд Д. Айзенгавер не потребує рекомендації перед виборцями. Він мав її вже перед попередніми виборами, а чотирирічною службою в Білому Домі її тільки скріпив, доказавши неодноразово, що справді має всі ті кваліфікації, що їх вимагається від президента. Це, очевидно, не виключає, що такі ж кваліфікації може мати й інший кандидат, бо їх признала загальна публічна опінія й демократові Стівенсонові. Все ж таки поновна кандидатура Айзенгавера заслуговує на окрему увагу.

Загально відомо, що Демократична партія має більшість в країні ,але не таку більшість ,щоб вона могла перемогти у виборах виключно своїми власними голосами. Кожночасні вибори перерішують маси незалежних голосів, які менше орієнтуються на партії ,дещо більше — на плятформи партій ,але найбільше — на самих кандидатів. Після останніх виборів навіть самі республіканці признавали, що свою перемогу вони завдячують персонально „Айкові", його індивідуальності та його популярності. Айзенгавер, перед прийняттям кандидатури ,далеко не був „Містером Республіканцем", яким був його суперник в кандидатурі, покійний сенатор Тефт. Що більше, за деякий час перед попередніми виборами говорилось уже про можливість кандидатури Айзенгавера однаково, як з Республіканської, так і з Демократичної партій. Отже, в ширшому розумінні можна твердити, що Айзенгавер був майже двопартійним кандидатом, і таким він у великій мірі залишився на посту республіканського президента.

Тим то Айзенгавер зробив велику прислугу і країні і Республіканській партії, „змодернізувавши" її в тому напрямку, щоб достосувати до нової ситуації в світі, до нових вимог і до нової відповідальности Америки. Республіканська партія мала бо опінію „ізоляціоністичної" і соціяльно „відсталої". Саме Айзенгаверові пощастило і теоретично і практично злагіднити деякі крайності в цьому відношенні і створити адміністрацію, яка за минулих чотири роки добилась поважних успіхів на всіх ділянках внутрішньої і закордонної політики. Однодушний вибір Айзенгавера поновним республіканським кандидатом на президента не був припадковий, бо саме ця кандидатура має найбільші вигляди забезпечити республіканцеві місце в Білому Домі на дальших чотири роки.

Дещо складніша справа з кандидатурою Ричарда Ніксона, хоч і він був найменований однодушно і з подібним ентузіязмом, як і Айзенгавер. Для порядку треба ствердити, що за останніх чотири роки Ніксон направду виправдав себе на посту віце-президента і відігравав далеко більшу й поважнішу ролю в уряді, ніж будь-який віце-президент досі. Але тепер уже є виразна тенденція вибирати віце-президента під кутом не лише віце-президента, але й президента країни, яким він у певних обставинах може автоматично стати .Ніксон був першорядний віце-президент, але є великою невідомою ,яким він може бути президентом, — пише в коментарі безпартійний „Н. Й. Таймс". Проте, Ніксон має велику популярність не тільки серед республіканців, але й серед деяких незалежних кол виборців, зокрема серед ветеранів, і можна сумніватись, чи будь-який інший кандидат здобув би республіканцям більше голосів, ніж їх може здобути Ніксон.

Так то впродовж останніх двох тижнів вияснилась справа головних кандидатур на найвищі пости в країні: президента і віце-президента .Демократи вибрали Стівенсона і Кіфовера, а республіканці Айзенгавера і Ніксона. Обидві партії вибирали своїх кандидатів з одною головною думкою: запевнити собі цими кандидатами перемогу у виборах. Публічний відгомін одного і другого вибору був однодушний: обидві партії вибрали справді найкращих кандидатів, отже й обидві партії мають об'єктивно однакові вигляди на перемогу у виборах, хоч хвилеві обставини можуть більше сприяти одній з цих партій. У всякому разі, вислід виборів залежатиме ще великою мірою від поведінки кандидатів у дальшій передвиборчій кампанії та від їх підходу до поодиноких актуальних проблем. Проте, остаточно вирішить справу таки сам нарід, справжній господар своєї долі.

ДВІ АМЕРИКАНСЬКІ ПАРТІЇ

В теперішній передвиборчій кампанії в американській пресі аж роїться від карикатур, в яких головними „особами" представлені осел і слон — разом або окремо. Здебільша осел і слон, із людським виразом на своїх звіриних обличчях і людськими жестами, — добродушні, а коли й бокують один від одного, то ніколи не роблять враження смертельних ворогів. Авторство цих популярних символів двох керівних американських партій приписують славному американському карикатуристові другої половини минулого сторіччя, Томасові Нестові, який уперше змалював Демократичну партію у вигляді осла 15 січня 1870 року, а Республіканську — у вигляді слона 7 листопада 1874 р. Ці символи так поширились і прийнялись, що сьогодні ніхто з членів цих двох партій не вважає тих символів образливими для себе. Очевидно, що неможливо дошукуватись різниць між республіканцями і демократами в різницях між ослом і слоном. Зате з актуальних карикатур можна багато чого довідатись про ставлення обох партій до принципів американської національної політики і кожночасних проблем та про взаємини між ними. Ці останні керуються двома засадами: суперництво за керму в державі та співпраця в державній політиці.

Як між цими символами, узятими із звіриного світу, так і в дійсності — між двома американськими керівними партіями є істотні різниці, але розпізнати ці різниці часто буває дуже трудно. В отій позірній суперечності і криється таємниця двопартійної американської системи. Вільям Вайт, головний кореспондент „НЙТаймсу" у Конґресі в Вашинґтоні, твердить, що досить йому побути 5 хвилин в партійній домівці будь-котрої з цих двох партій, не знавши раніше, куди він попав і не побачивши ніякого напису, щоб з усією певністю визначити, чи опинився він серед демократів, чи серед республіканців. При цьому він вказує на „зорові й слухові" різниці, які, проте, пов'язані з манерами, традиційними навичками, способом трактування проблем, а не з самою істотою проблем. Наприклад, він твердить, що демократи мають більше фантазії, розмаху ,інвенції, але й рисковної та не завжди вдатної імпровізації, що вони неохайніші і недбайливіші. Республіканці ж — ніби солідніші ,спокійніші, консервативніші, підходять до всіх справ, як до „бизнесу", з почуттям відповідальности за власні і чужі гроші, зате без полету. У республіканців, мовляв, панує строгіша партійна дисципліна ,демократи ж дозволяють своїм членам на необмежену свободу рухів.

Характеризувати такими подробицями обидві великі американські партії може тільки людина, яка дійсно вже не тільки очима та вухами, але й „нюхом" досвідченого парляментарного звітодавця відрізняє демократа від республіканця. Але водночас читаємо, що вони дуже часто самі себе не відрізняють, чи пак самі дуже часто бувають збентежені., яке становище одні й другі займають в ділових справах. Просто життя затерло принципи, і вони часто зберігаються тільки на папері, на якому до того ж інколи трудно їх розпізнати. Це правда, що коли республіканський сенатор Вейн Морз з Ореґону виступив у президентських виборах 1952 року проти кандидатури Д. Д .Айзенгавера і голосував за демократа Стівенсона, то республіканці потрактували його, як партійного відступника ,викинули з комісій, в яких він засідав, і штовхнули на одвертий перехід до Демократичної партії. У той самий час демократичний сенатор Гаррі Бирд з Вирджинії, який активно підтримував республіканця Д. Д. Айзенгавера на терені свого стейту ,далі зберіг свою сильну і впливову позицію серед демократів. Такий цікавий приклад безумовно доказує панування іншої атмосфери й інших традицій всередині кожної з цих двох партій. Але це ще нічого не говорить про їхні ділові плятформи.

І коли б ми хотіли провести грубою червоною лінією кордон між політичними програмами обох цих партій на нинішній день, на основі проголошених в останніх десяти днях обох офіційних плятформ ,то це було б насправді дуже важке завдання. Очевидно, демократи в принципі є за низькі митні тарифи, а республіканці за високі, — але демократичні конґресмени й сенатори рішуче підпримують американських фармерів-продуцентів бавовни проти небезпечного для них імпорту бавовни закордонної. Демократична партія є ніби за світ праці, а Республіканська — за світ працедавців ,але маса американських робітників поділилась у виборах чотири роки тому, і всі бачили, скільки то робітників їхало до фабрик із відзнаками „Айк"; фактом є теж, що, не зважаючи на існування оспорюваного робітничими юніями закону Тефта — Гартлі, робітники здобули за останніх чотири роки цілу низку світлих соціяльних перемог. Демократична партія є за полегші для іміґрації. Республіканська ж — чули ми, — за туґіші іміґраційні бар'єри. Але ж всі добровільні переселенські аґенції з нашим ЗУАДК-ом включно, роками завзято борються проти того іміґраційного закону, що носить назву двох демократичних авторів — Волтера — МекКаррена, з яких один ,конґресмен Франсіс Волтер з Пенсилвенії, тепер заблькував поправлені додатки до РРАкту, прийняті вже у Сенаті. Демократична партія є ніби, за традицією, за „інтервенції", будучи „інтернаціональною", ,а Республіканська — проти інтервенцій, будучи „ізоляціоністичною", але ж ми читали, що якраз „ортодоксальні" республіканці з правого крила партії — віце-президент Ніксон, сенатори Новленд, Бриджес і МекКарті — найпалкіше. були за інтервенцію в Індо-Китаї і за бльокаду Китаю, а демократи були проти поширювання війни. Фактом є також, що якраз республіканський державний секретар Доллес боровся за більші фонди на допомогу закордонові, як міг їх був видістати від контрольованого демократами Конґресу... Демократи у принципі є за повне расове зрівняння, але ж Линколн був республіканцем, а республіканцем є також голова Найвищого Суду Ірл Воррен ,що перевів постанову проти сеґреґації у школах...

Цивільні права, хліборобська політика, відношення до праці-капіталу, справи суспільної опіки, вся проблематика закордонної політики, фінансова політика (проблема бюджету, державної заборгованости і податків), справа військової оборони (бюджет трьох основних родів зброї у збройних силах країни та проблема роззброєння), атомова енерґія для мирних цілей, відношення до природних багатств країни (ріки ,як джерело електричної енерґії, ліси й копальні), проблеми державно - адміністраційного апарату (рекомендації Гувера), врешті відношення до справ вільної й керованої торгівлі — всі ці справи були охоплені плятформами, що їх виготовлено на конвенціях Демократичної партії у Шикаґо і Республіканської у Сан Франсіско. І в більшості з вичислених справ треба — без ніякого упередження до будь-котрої партії і з повним об'єктивізмом — з побільшуючим склом придивлятись ,щоб побачити різниці, які виходять поза межі стилізації та направду стосуються глибокої суті .До того ж треба брати під увагу ,що партія, яка стоїть при владі, — перебільшує у розхвалюванні своїх заслуг в окремих ділянках державного життя, а партія, яка старається прийти до влади, — перебільшує у критиці та в обіцянках, що їх потім інколи не всилі зреалізувати. А вже, направду, трудно бачити велику різницю між „ліберальними" республіканцями та „консервативними" демократами!..

Висновок: в американській двопартійній дійсності меншу ролю грають писані партійні плятформи і програми ,а більшу, чи пак вирішну — люди, які її здійснюють, і умовини, в яких їх приходиться здійснювати.

Ярослав Курдидик

СИЛА Й СЛАБІСТЬ АМЕРИКАНСЬКОГО ЛЕТУНСТВА

Довший час американська публічна опінія стоїть під гнітючим впливом нерозгаданого повністю питання — яке насправді відношення сил між американським і совєтським бойовим летунством? Воно й не дивно. Адже ж ніхто не сумнівається в тому ,що коли б прийшло до зудару між Сходом і Заходом ,то головною і вирішною зброєю у війні будуть не так суходільні військові з'єднання, як „бойове летунство".

Відомо, що ніяка зброя не „старіється" так скоро, як бойові літаки, і їхнє застосування до нових технічних вимог міняється з року на рік. Технічні експерти твердять, що не такі важливі в тому випадку кошти продукції, як час, що принаглює до щораз нових завдань.

Багато надій прив'язувано до поїздки ген. Твайнінґа до СССР. Запрошуючи його на показ большевицького летунства, большевики чванькувато обіцяли показати йому майже все те, чого досягнули в цій ділянці. Заява ген. Твайнінґа, після повороту з Москви, що „мені показали дуже мало — відхилили тільки трохи двері до тієї кімнати, але що в ній знаходиться мені не відомо" — найкраще характеризує чергове большевицьке замилювання очей і виявляє ще раз їхню забріханість.

Іншими словами, найкраще прийняти за правдоподібне, що совєтське бойове летунство може й випереджає хвилево американське числом турбоджетових літаків, але воно ще далеке від того, щоб дорівнювати йому якістю. У цьому відношенні американські летунські знавці розраховують ,що ЗДА випередили большевицьку якість на добре десятиліття.

Слідство, що його перевела окрема конґресова комісія, щоб встановити й вияснити недоліки в американському бойовому летунстві, виявило надзвичайно цікаві подробиці. Із заяви секретаря оборони Вилсона та інших його найближчих співробітників виходить ,що ЗДА мають потрібну кількість літаків для того, щоб відстрашити ворога від нападу на вільний світ. Вони подали кількість бойових і допоміжних літаків окремого призначення на загальну суму 20 тисяч одиниць.

З підвищенням продукції бойових літаків і ракет міжконтинентального засягу ЗДА намагаються не дати випередити себе Москві, і ніхто не сумнівається в тому, що продукційні можливості ЗДА такі велетенські, що ними вони можуть реалізувати дослівно кожне запляноване діло.

Але із заяви головнокомандувача Повітряного Стратеґічного Командування ген. Лі Мея, може найбільшого авторитета в американському бойовому летунстві, виходить на яву друга дуже прикра справа. Це — брак належно вишколеного летунського і технічного персоналу, внаслідок чого третина передових турбоджетових літаків стратеґічного призначення не має належної кількости членів залоги.

У зв'язку з ревеляційною заявою ген. Лі Мея, у фахових журналах появилися дуже цікаві деталі про ці недоліки. Очевидно, зроблено це не з метою їх критикувати, але є виявом правдивої турботливости, щоб цій справі чимскоріше зарадити.

І так із звітів Повітряного Стратеґічного Командування виходить, що в 1954 р. із загальної кількости вишколеного летунського й технічного персоналу не залишилося на службі після відбуття нормального чотирилітнього вишколу 186 тисяч, у 1955 р. — 214 тисяч, а на першу половину 1956 р. заявили про своє вибуття з летунських рядів 286 тисяч технічно-вишколеного вояцтва.

Повітряне Стратеґічне Командування сповістило, що, наприклад, в той час, як для бомбовиків ґльобального призначення воно повинно мати завжди подвійну кількість укомплектованої залоги, йому важко втримати навіть один комплект .З технічно вишколеного персоналу, після відбуття чотирилітнього реченця, 91% не виявив згоди залишитися на службі бойового летунства.

При цьому треба усвідомити, що модерні бойові літаки надзвичайно технічно скомпліковані і для їх обслуги потрібно понад 200 різних „вузьких спеціялістів". Пересічні кошти технічно вишколеного летунства включно із заправою (тренінґом) вагаються між 25-35 тис. долярів, а вишкіл головного навіґатора Б-47 або Б52 із затратою коштів на тренінґ ,що триває понад 5 років, сягають 600 тис. дол. В 1955 р. видано на самий тільки вишкіл летунського персоналу 850 млн. долярів.

Найбільшим „ворогом" воєнного летунства, що проков-

(Закінчення на стор. 3-ій)

НА ТЕМИ ДНЯ

Тринадцятка — таки фатальне число

В Совєтському Союзі після смерти Сталіна змінилося небагато. Колись, ще за життя Йосипа Вісаріоновича, діячів культури — письменників і мистців — примушували писати збірні вірнопіддані послання й оди з обов'язковим прославлюванням „батька народів" і „ясного сонечка", вождя всіх компартій, що згодом виявився, як про це дізнався світ з ревеляцій Хрущова, деґенератом, психопатом і садистом, який своїми злочинами притьмарив усяких Іванів Грозних. Сьогодні вже не кажуть писати од і послань, але ж зганяють письменників і мистців підписувати мізерні й недолугі фейлетони, що під ними посоромився б підписатися колишній Вишня чи Вухналь.

Останнім часом наказано підписати цілком вже недотепного фейлетона тринадцяті — як не як видатних підсовєтських культурних діячів — таких ,як письменник й академік Максим Рильський, письменники Володимир Сосюра, Денис Лукіянович, Остап Вишня і Михайло Яків, композитор і „народний артист СССР" Лев Ревуцький, „народний художник СССР" Василь Касіян, мистець Антон Монастирський ,професор львівського державного університету ім. Івана Франка Михайло Рудницький, „народний артист СССР" Амвросій Бучма, „народна артистка СССР" Марія Литвиненко-Вольгемут і „народні артисти СССР" Маріян Крушельницький і Гнат Юра. Між названими, характеристично, три тільки „східняки", а решта всі західні українці!

Красуються всі ці прізвища під фейлетоном, надрукованим у „Радянській Україні" з дня 27 липня ц. р., п. н. „Чого злякались у Канаді?", написаним з приводу... відмови канадійського уряду видати дозвіл на в'їзд до Канади совєтської делеґації, що її запросили на „відзначення" ювілею Івана Франка дві відомі проґресивно - підривні канадійсько -українські організації .

Не зважаючи на те, що канадійське посольство у Москві з'ясувало цілком ясно й виразно мотиви відмови („внутрішні міркування", подиктовані підривною діяльністю запрошуючих організацій) і підкреслило, що канадійський уряд не має нічого ні проти членів делеґації, ні проти відзначування ювілею Франка, емведівські автори чи автор фейлетону спрямували свою лють проти „українських буржуазних націоналістів", мовляв, це вони своїми доносами спричинилися до заборони в'їзду совєтської делеґації до Канади. Не продумавши справи до кінця, ці ж автори чи автор, намагаються в дальшому вмовити в бідолашних читачів „Рад. України", що ці ж „буржуазні націоналісти", святкуючи у ЗДА і в Канаді ювілей Франка ,роблять це тільки для того, щоб... закрити перед громадянством свою „донощицьку" роботу... Завершено всю цю фейлетонну писанину ще й твердженням, що, „спотворюючи і фальсифікуючи" творчість Івана Франка, „буржуазні націоналісти" хочуть „таким чином поповнити свої рідіючі ряди..."

Таким писанням емведівські автори — несвідомо, а може й зумисне — виявили всю свою ментальність, базовану на їхньому ж таки власному досвіді. Для них, що живуть в країні перманентного терору і взаємного донощицтва, цілком таки вже неможливо, щоб щось могло відбутися без ославленого ще з царських часів донощицтва. Їм важко й увлити ,наприклад, хоч би й те, що канадійська влада навіть і без інформацій з того чи іншого боку, знає докладно, чим дихають і що діють всякі „канадійські проґресисти", або, вірніше, підривники. Знає ця канадійська влада і без доносу, для чого так пруться в Канаду всякі совєтські делеґації.

Взяті живцем із совєтської дійсности теж і твердження про „спотворювання і фальсифікування". Тож ніхто не знає краще, як Максим Рильський (редактор спрепарованого так видання Франкового „Лиса Микити", що проти нього мусіла протестувати навіть онука Івана Франка, Зиновія), Денис Лукіянович, чи Остап Вишня, до якого спотворювання і фальшування не тільки творчости Франка, Шевченка, чи інших корифеїв української літератури, але й власних писань примушували і примушують їх емведівські і компартійні директиви й комісари .А коли вже йде про ювілей Франка, то майбутні історики писатимуть цілі монографії про те, як Совєти препарували, обрізували і спотворювали його творчість. Тож уже сьогодні можна друкувати цілі збірники творів і статтей Франка, що із них у підсовєтських виданнях і „збірниках" і „повних" і „вибраних" творів Франка немає навіть сліду.

Не в смішне і незручне становище поставили себе представники канадійської влади своєю відмовою видати візи совєтській делеґації, запрошеній буцімто на ювілей Франка до Вінніпеґу. Поставили себе в глупе становище совєтські виконні органи, примушуючи культурних діячів підписувати своїми іменами кепсько написаного фейлетона, в якому суґерується Канаді те ,що є сутньою прикметою совєтської системи.

НА ЧУЖИНІ

Такий похмурий вечір нині,
Кривавий захід знов мовчить,
І западає тінь в долині,
І вітер з півночі шумить.

А потім прийде ніч старчиха,
Простягне руку під вікно,
І знов присниться далеч тиха,
Степів квітчасте полотно.

І битий шлях мені присниться,
І під горою за селом
Похилий хрестик, і криниця,
И Христос з засмученим чолом.

НАТАЛІЯ ЛІВИЦЬКА

НАУКОВЕ Т-ВО ІМ. ШЕВЧЕНКА

У СТОРІЧЧЯ НАРОДИН ІВАНА ФРАНКА

Збірник праць і статтей, приготованих на Наукову Конференцію 12 і 13-го травня 1956.

(61)

Вол. Дорошенко

СТРАДНИЦЬКИЙ ШЛЯХ ІВАНА ФРАНКА

До Дрогобича прибув Франко з сильною гарячкою. Тут пересидів у в'язниці ,правдивій ямі, яку потім по свіжих слідах описав в оповіданні „На дні", та ще того самого дня відіслано його пішки під ескортою поліціянта до Нагуєвич. По дорозі упав сильний дощ, Франко промок до нитки й сильно перестудився. Пролежавши вдома тиждень, подався знову до Геника. В дорозі провів, як каже в цитованому вже листі, „страшенний тиждень", написав оповідання „На дні",[5] за останні гроші вислав його до Львова, а сам три дні жив на три центи, які припадково знайшов на березі Прута, а коли їх не стало, замкнувся в своїй кімнатці в готелі, де був спинився, і лежав півтора дня в гарячці й голоді, ждучи смерти, безсильний і знеохочений до життя. Вирятував його з біди Геник, який вислав до нього одного товариша з тюрми, і взяв до себе.

В Березові Франко поволі приходив до здоров'я. Та коломийський староста, довідавшися про його там побут, наказав жандармерії доставити його до Коломиї, а що Франко не мав грошей на підводу,, то жандарм погнав його пішки. Під час цієї подорожі Франкові повідпадали на пальцях нігті.

Одначе староста не міг його в'язнити за „волоцюзство", як того сподівався, бо Франко мав уже при собі пашпорт, що його тим часом виробив був у Дрогобичі, то ж мусів випустити Франка на волю.

Франко вернувся до Львова, де пробув до великодного посту 1881 року, займаючися редаґуванням „Світу". Та у Львові удержатися було йому важко й він виїхав до Нагуєвич, де жив під доглядом жандарма, „між курми й телятами", як писав. Тут займався літературною роботою, дописував до „Світу", але жилося йому вдома невесело і це відбилося на його самопочуванні та знайшло вираз в його творчості. Свідчить про це, напр., його поезія „Догоряють поліна в печі" з 18. XI. 1881 р., де він пише:

„У задумі сиджу я вногі
І думок сную горную ткань...
Ой печуть і бушують вони,
Гризе душу й морозить нуда!
Кров кипить і нутро все в огні, —
Вколо мур і неволя бліда.
Я боротись за правду готов,
Рад за волю пролить свою кров,
Та з собою самим у війні
Не простояти довго мені".

Які тяжкі були Франкові переживання в тих часах, виразно свідчить також його поезія з 10. XII. 1882 р. „Пісня геніїв — ночі", де він, „в утомі з довгого пуття", доходить до думки про самогубство:

„Останній біль — побідний крик!
Засни! Засни! Засни!"

Не забуваймо, що, крім життьових невзгод, мучила його любов до Ольги, якої він ніяк не годен був забути.

„О, моя ясна, блискуча зірничснько,
Де ти живеш?
Чи за життя ще я вздрю твоє личенько?
Чи аж по смерті на гріб мій, горличенько,
Плакать прийдеш?"

— писав він 12. XII. 1882 р. в першій поезії циклу „Нічні думи".

В 1882 р. Франко перехорувався на тиф, як про це довідуємося з його листа до К. Попович з 23. V. 1884 р. „Отже — писав він, там — так, як у мене зі здоровєм кружо, то, звісна річ, до життя охота невелика".

В 1883 році Франко зближається до народовців, між якими нуртувала течія, що змагала до поєднання з молодою ґенерацією.[6]

Франко співробітничає в „Ділі" і в „Зорі", але це поєднання тривало дуже короткий час. Франка обурювала поведінка народовецьких редакторів „Діла" й „Зорі", які, цензуруючи все, що він давав до друку викидали, що їм було не до смаку хоч воно мало свою вартість. Напр., редактор „Зорі" Ом. Партицький не схотів помістити Франкового оповідання „Муляр", бо, мовляв, такого факту, що його подав Франко, він не знає, а мулярі всі посполу п'яниці. Редакція „Діла" відмовилася надрукувати в своїй „Бібліотеці найзнаменитших повістей" його переклад Гоголевих „Мертвих душ".

[5] Про те, як Франко написав „На дні", де докладно змальовав історію свого першого кохання, вивівши себе під іменем Андрія Темери, оповів він також у своєму спогаді „Як це сталося" в віденській "Die Zeit" 1903 р. В українському перекладі помістив цей спогад М. Возняк у своїх „Нарисах" (ст. 81-85), де подав також докладну історію Франкового кохання з Ольгою за його до неї листами.

[6] Зб. „Франко", вип. 3, Львів 1952, ст. 81. В одному з листів до К. Поповичівни писав він у тих роках: „найкраща й найчесніща частина нашої молодіжі і навіть старших суть за мною, і це не дає мені упадати духом". (Там же , ст. 88).

АМЕРИКАНСЬКІ ВИБОРЦІ ХОЧУТЬ ПОМІРКОВАНОСТИ

Одним з найпоказовіших явищ повоєнного періоду в З'єдинених Державах був зріст „середньої кляси", яка зайняла тепер домінантне становище в американському житті. Економічний та соціяльний аспекти цього феномену вже студіювали багато спостережників американської економіки.

Недавно була опублікована цікава книжка — книжка, яка вперше намагається зміряти політичне значення цієї зміни американського життьового стандарту. Написав її Семюел Любел, один з визначних американських політичних аналітиків. Книга в самій своїй назві — „Революція поміркованих" — має такі найголовніші висновки.

Найперше Любел відзначає рух серед американських виборців в напрямку як від крайньої лівої, так і від крайньої правої політики до поступової поміркованости і прогресивізму. Цей рух, каже він, почав уже впливати і впливатиме далі на програми обох наших головних партій, — і Републіканської і Демократичної.

Крайнє розв'язання національних проблем, зауважує Любел, часто натрапляє на глухі вуха. Виглядає, що американці, разом із зростом добробуту та стабільности в економічних і соціяльних сферах, хочуть також є стабільности політичної думки та діяльности.

Після десятилітнього постійного зростання добробуту і признання інтернаціональної небезпеки, як факту на світовій арені, американський народ, здається, має намір консолідувати свої досягнення. Він хоче постійного дальшого поступу і певности в тому, замість блукати непроторенними та тернистими стежками.

Цей рух, каже він, іде в супроводі дедалі сильнішого почуття національної єдности і занехаяння виборчих „бльоків". Наприклад, коли мешканець міста переїздить на провінцію і купує там власну хату, він відходить від того середовища, яке спонукало його голосувати однаково із своїми товаришами праці.

Робітничі юнії завоювали своє місце в житті нації. Заробітки і купівельна спроможність робітників зростає. Їх голосування в національних і льокальних виборах чимраз більше пов'язані з бажанням затримати і навіть підвищити свій життьовий рівень, мати кращі школи, дороги та інші вигоди. В цьому вони намагаються втриматись разом з іншими членами своєї громади, незалежно від їх індивідуальних поглядів та професій.

Поза голосуванням „робітничим", також і „фармерське" голосування стає дедалі більш індивідуальним, за кого фармер віддає свій голос, залежить тепер не так від його місця у великій фармерській масі, як на думку автора, від його індивідуальної ситуації — від того, яку спеціяльну культуру він вирощує, від розміру його фарми, від спеціяльних економічних та соціяльних обставин у тій частині країни, де він живе.

Зрозуміло, що нова доба приносить, звичайно, свої проблеми, які викликають часто дуже гарячі дебати. Але розходження в питаннях національної політики, якщо Любел має рацію в своїх висновках, удасться згладити в рамцях широкої й поміркованої політичної позиції, що приведе до більшої єдности цілей.

Наслідки всього цього виразно видно в такій новій проблемі, як расова інтеграція в південних народних школах. Колись така проблема напевно викликала б крайній екстремізм, а нині лідери обох партій перевели її, як наочний доказ загальної поміркованости. Це свідчить про середню позицію політичних партій, які базують і, очевидячки, базуватимуть свої програми на твердих засадах поміркованости.

Заг. Рада.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(За совєтською пресою і радіом)

ТАК САМО, ЯК БУЛО ПЕРЕД ВІЙНОЮ...

Колгоспний шофер В. Жицький у листі до редакції „РУ" нарікає:

„В нашому районі майже неможливо купити леза (жилети) для голення. Правда, в деяких крамницях, зокрема і в нашій — в радгоспі „Оленівський", ці леза продаються, але... тільки в комплекті з машинкою для голення. При цьому десяток жилетів обходиться не 4 карбованці, як звичайно, а 18 карбованців 95 копійок. У мене, наприклад, зібралося вже півдесятка таких машинок для голення".

До цього можна лише додати: так самісінько, як було перед останньою війною і як було двадцять років тому. А Хрущов каже...

ЧОМУ НЕ РЕМОНТУЄТЬСЯ ШКОЛА?

Під таким заголовком містить „Радянська Україна" допис редактора колгоспної стінгазети Г. Гурина з с. Припутні, Ічнянського району, Чернігівської области:

„У колгоспі ім. Калініна є початкова школа, що існує як філія Припутнівської середньої школи. Мабуть, через це опинилась вона в становищі „пасинка". Досить сказати, що за період від 1944 до 1956 року її приміщення жадного разу не ремонтувалось. Тим часом покрівля будинку протікає в багатьох місцях, всі рами вікон давно погнили і потребують заміни, жадне з вікон не має кватирки, двері в щілинах, коридору зовсім немає. За роки, про які йде мова, в Припутнівській середній школі змінилося три директори. Кожен з них обіцяв відремонтувати приміщення початкових кляс, але ніхто нічого не зробив. Цього року сталося нещастя: у помешканні громадянина, який невідомо з чийого дозволу проживав у шкільному приміщенні, в димоході зайнялася сажа, і школа тільки чудом не згоріла. Сталося це 5-го травня, після чого треба було робити капітальний ремонт. Побували тут завідувач відділу народної освіти т. Вакуленко, заступник голови райвиконкому т. Кобець і пообіцяли призначити кошти та виділити будівельний матеріял. Але поїхали собі та й забули про обіцянку. Школа чекає ремонту, хоч того ремонту не більше як на 10—15 днів при хорошій організації праці".

ПОГАНІ ШЛЯХИ НА ДРОГОБИЧЧИНІ

Аспірант Львівського сільськогосподарського інституту А. Самойленко пише до редакції „Радянської України" (4 серпня ц. р.):

„Протягом дня між Львовом і Дрогобичем автобуси роблять сім рейсів по двох маршрутах, що забезпечує пасажирам досить швидке сполучення між цими обласними центрами. Асфальтований шлях, який зв'язує Львів з Дрогобичем, майже до самого м. Миколаєва проходить по території Львівщини. Ця ділянка шляху в доброму стані і їхати по ній приємно. А як тільки автобус виїжджає за Миколаїв, дорога враз змінюється. Асфальт тут зруйнований. Автобус зменшує швидкість, на вибоїнах дороги його кидає на всі боки. Пасажири ледве можуть всидіти на своїх місцях, міцно тримаючись за крісла. Крім того, в автобус заходить стільки куряви, що пасажири, які сидять ззаду, не бачать передніх. Автобуси часто псуються. І це завдає державі великої шкоди. Але це мало обходить керівників Дрогобицького обласного шляхового відділу".

ВИСИХАЮТЬ РІЧКИ

Ось що пише в листі до редакції „Радянської України" (4 серпня ц. р.) П. Куліш, учитель Некрасовської семирічної школи Глухівського району на Сумщині:

„Через ряд сіл Червоного, Глухівського та Шалигинського районів на Сумщині протікає річка Есмань. Колись, ще за пам'яти старих людей, на ній працювало близько 10 водяних млинів, було багато гребель, водилося чимало всякої риби та дичини. Та й тепер в селі Некрасове, Глухівського району, водна енергія цієї річки урухомлює турбіну 36-кіловатної електрівні і два борошномельних камені. Але з кожним роком Есмань висихає, води в ній меншає. Причина та, що кожної осени, особливо за останні три роки, в річці мочать коноплі колгоспи імени Леніна, Ворошилова Жданова та 19-го партз'їзду. Тим часом у цих колгоспах можна б обладнати добрі мочильні ями. Великої шкоди завдає також те, що Глухівський коноплепереробний завод з мочильних ям спускає в річку отрусну воду. Населення дуже обурене таким ставленням місцевих керівників до природного водоймища. Вони кажуть, що, мовляв, коноплі цінна державна продукція, а річка не має державного значення".

ХРОНІКА УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ

В Арґентині

Вшанування пам'яті 500 жінок в Буенос Айрес

(сдо). Заходами Союзу Українок Арґентини сформовано Міжорганізаційний Комітет усіх жіночих українських Організацій В. Айресу, який влаштував 15 липня в сальоні „Просвіти" дуже вдалу пропам'ятну Академію на вшанування 500 українських жінок-героїнь, що загинули в Кінґірі під танками совєтських катів.

Відкрила Академію коротким пояснювальним словом п. Н. Онацька, голова СУА, яка покликала до голосу двох доповідачок — п. мґр. Мирославу Кльос та п. Марію Ганущак, які в змістовних доповідях переповіли Кінґірську трагедію. Відчитано резолюції в цій справі СФУЖО, які ухвалено перекласти і вислати до арґентинських жіночих організацій та до преси.

Зворушливим моментом Академії був виступ пластунів і пластунок, які під звуки похоронного маршу Шопена пройшли з прапорами і поклали вінок на символічну могилу, перед якою стали на почесну варту.

Мистецьку частину Академії підготував режисер Ю. Григоренко, що зробив гарну інсценізацію на тлі зимового краєвиду з колективних деклямацій п'яти жінок в українських народних (навмисне далеко не святочних!) строях. На деклямації склалися поезії розстріляних українських поетів — Гр. Чупринки, Влизька, Слісаренка, Прonченка та інших, до яких застосовано відповідний настроєвий супровід на піяно.

Вечір Василя Стефаника

(сдо) Українська Громада В. Айресу вшанувала пам'ять Василя Стефаника, з приводу 85-ліття його народження, гарним літературним вечером, що відбувся 21 липня заходами управи „Просвіти". Змістовні і цікаві доповіді про життя і літературну творчість В. Стефаника виголосили д-р Вас. Іваницький і письменник Ю. Тис. Д-р Іван Іваницький прорецитував по мистецькому новелі „Земля", „Сини", „Моє Слово" та „В корчмі". Пані Марія Ганущакова поділилася з присутніми своїми спогадами про нашого славного письменника.

ТЕАТР ДИТЯЧОГО КЛЮБУ

(сдо) Заходами Дитячого Клюбу при Союзі Українок Арґентини влаштовано в неділю 29 липня в сальоні „Просвіти" цікаву виставу для дітей, що захопила й чимало дорослих. Складалася вона з двох речей: „Музичної Скриньки", фантазії в одній дії арґентинця Г. Тамажа, яку відповідно перероблено і зукраїнізовано (переробка п. Н. Онацької), та „Думок" — музичної фантазії в двох сценах О. Драгоманової та Т. Лівші.

Зміст „Музичної Скриньки" дуже простий: майстер Кіпріян зробив музичну скриньку, яка дуже цікавить муринчика Торібія. Невважаючи на заборону чіпати скриньку, Торібій не витримує спокуси і торкається заборонених ґудзиків. На дотик Торібія, з скриньки вискакують перше два карлики, які танцюють, викривляючись, фантастичний танок, а потім ховаються знову в скриньку. Захоплений Торібій натискає дальші ґудзики, і кожного разу вискакують із скриньки інші танцюристи. Майстер Кіпріян прощає Торібієві його непослух, але попереджає його, що іншим разом такий непослух може привести до страшних наслідків: „А що було б, коли б, замість танцюристів, вискочив із скриньки лютий звір?! Торібій жахається і щиро обіцяє не порушувати заборон..

Майстра Кіпріяна і муринчика Торібія грали діти письменника О. Сацюка, двох карликів — діти д-ра Малецького. Дуже гарно танцювали: сольо-вальс — маленька Христя Середяк, сольо-козачка — М. Галіней і сольо-гопака — Оля Івасюк.

Зміст „Думок": перша сцена відбувається в В. Айресі: іменини одної дівчини, на які сходяться знайомі діти, що грають на піяно та на скрипці, деклямують вірші, співають, тощо. Мати пригадує відсутніх бабунь, що залишилися на Україні. Вона пропонує післати бабуням думки любови. Як це зробити? Замовкнути й сидіти тихо, глибоко зосередкувавшись і заплющивши очі, думати з любов'ю про бабунь... В другій сцені ми бачимо двох бабунь у Києві. Вони шиють. Їм холодно, самітно і тужно. Вони тужать за внучками і — засипають. З'являються „думки", ті ж діти в прозорих туніках, що дружлють і танцють навкруги бабунь.

Бабуні відчувають їх приявність, просипаються, діляться своїми незвичайними враженнями: „Їм уже не холодно і не так тужно..." і знову засипають, а „думки" все кружляють навкруги них, під ніжну музику 3-го „етюду" („Сум") Шопена. — Вистава мала дуже великий успіх

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками 17-ти мільйонового майна організації!

100-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ВИЗНАЧНОГО УКРАЇНСЬКОГО МАЛЯРА ПЕТРА ЛЕВЧЕНКА

У липні ц. р. минуло сто років з дня народження визначного українського маляра-реаліста Петра Левченка. Народився П. Левченко в Харкові. З дитячих років у майбутнього маляра пробудилась велика любов до мистецтва — живопису і музики. Ще хлопчиком його полонили чудові краєвиди Харківщини, що згодом знайшли своє зображення у творчості мистця. У харківській гімназії Левченко вчився малювати у відомого українського маляра (учня Брюлова) — Д. Безперчого. Уже в той час експоновані на виставці твори Левченка відзначено як кращі, і юнак одержав медалю від Петербурзької Академії мистецтв. У квітні 1878 р., за рекомендацією Д. Безперчого, Левченко їде до Петербургу і вступає вільним слухачем до Академії Мистецтв, де вчиться до 1883 року. Велику ролю в дальшому розвитку його творчости відіграли відомі українські малярі С. Васильківський, К. Крижицький, М. Ткаченко та ін. Від 1886 до 1904 рр. Левченко був учасником т. зв. „пересувних" виставок, на яких демонстровано кращі твори, зокрема, українських мистців - реалістів. З любов'ю до народу малював у своїх творах П. Левченко українські села з їх хатами, клунями, вузенькими вуличками. До кращих його картин належать: „На світанку", „Вечірня зоря восени", „Глибока осінь". Не менше враження на глядача справляють і його графічні твори: „Ганок селянської хати", „Повітка", „Перший сніг" та ін. Особливо багато попрацював П. Левченко над змалюванням своєї улюбленої Харківщини. Серед цих робіт виділяються такі ліричні краєвиди, як „Путивльський Мовчанєвький монастир", „Над Дінцем", „Пейзаж", „Україна". За своє життя Левченко написав понад 800 картин. На виставці в Харківському музеї, влаштованій з нагоди столітнього ювілею представлено 400 творів мистця, зібраних з музеїв і приватних колекцій.

● **Сам „президент"** комуністичної Польщі, Александер Завадський, наступник померлого Берута, виступив проти дискримінування у Польщі національних меншин, зокрема проти антисемітизму. Промовляючи на зібранні т. зв. народного фронту, себто зборища кількох фіктивних партій, Завадський затаврував „деякі польські кола" за їх відношення до меншин у Польщі, при чому назвав ті меншини за іменем: українців білорусів, німців і жидів. Він заявив, що уряд буде „рішуче боротися" з проявами антисемітизму.

З наших буднів

ІНШІ ЧАСИ — ІНШІ ЛЮДИ

Цілий той тарарам почався, як звичайно, за телевізію: діти хотіли оглядати свої „містерії", мама — „мільйон - долляр - муві", а батько, який радше недолюблював телевізії, запалав раптом бажанням дивитись на демократичну конвенцію в Шикаго.

— От, знайшов собі програму — конвенцію! — невдоволена мама. — Ці показують різні шопки, граються, як малі діти, а той сидить і дивиться!

Батько поблажливо усміхнувся:

— Мамо, ти не маєш зеленого поняття, що там робиться. Конвенції — це тепер найважливіші політичні події, вони рішатимуть про долю нашої країни.

Слово „нашої" так сильно заакцентував, що мама вдивилась на тата і спитала мимоволі:

— Якої нашої?..

— Ну, звичайно, я хотів сказати — Америки. Та хіба не Совєтського Союзу.

Тут вмішався в розмову високий, як тичка, синок-гайскуліст. Він протекційно поклепав батька по плечах і сказав:

— Браво, тату, ти є добрий ситизен, цікавишся долею Америки. Я резиґную з свого „криміналу" в користь твоєї конвенції!

— Але я не резиґную! — підскочила доня, махнувши войовничо „конячим хвостом". — Правда, мамо, ми не резиґнуємо?

І повернула стрілку з 4-го „каналу" на 9-ий.

— Не руш! — крикнув батько і пацнув донечку по руці.

В обороні доньки заявилася мама і при цій нагоді „спацифікувала" трохи сина-гайскуліста. Коло апарату почалася метушня, під час якої котресь необережно перекрутило вимикач. Лямпа лопнула, якби з гармати випалив!

Ну, тоді вже піднявся такий гармидер, аж сусіди висували голови на коридор — що це таке робиться з тих ді-пі-стів.

Вранці мама зустріла на коридорі сусідку-італійку і вибачалась перед нею:

— Вибачте, миссис, ми вам, мабуть, вчора знову не давали спати, та все лихо через телевізію. Діти хотіли дивитись на свою програму, а головікові захотілося оглядати конвенцію в Шикаґо... А тут ще, надобавок, лямпа спалилася! Соррі!

Миссис Анзельмо, вибачливо посміхаючись, кивала головою:

— Дивні ви люди, всього шість років як в Америці, а вже цікавитесь програмами, політикою, конвенціями... Я приїхала до цієї країни трилітньою дівчинкою, вже тут своїх внуків виховала, а мені ще й досі Італія з голови не сходить... Ні, ні, тепер інші люди приїжджають до Америки, не ті, що колись...

Ікер.

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

СИЛА Й СЛАБІСТЬ АМЕРИКАНСЬКОГО ЛЕТУНСТВА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

тує цей неоціненої вартости технічний персонал, є цивільне летунство і електронічний промисл. Для прикладу варто навести, що платні, які дає цивільний промисл і летунство в порівнянні до військових платень, стоїть у відношенні 3:1, а радарових техніків і інженерів-навіґаторів навіть як 5:1.

Оце й зумовило той факт, що з 3 тис. пілотів, які мають закінчити свій реченець служби в 1958 р., 2,500 заявили вже заздалегідь, що вони не відновлять своїх контрактів. У зв'язку з цією справді загрозливою ситуацією, в Конґресі й у фахових журналах ставлять вимоги, щоб летунському персоналові, від якого залежатиме в майбутньому оборонна сила ЗДА, підвищити платні так, щоб припинити його відплив і заохотити до дальшої служби в бойовому летунстві. При цьому для скріплення арґументів пригадується, що платня совєтських летунів у порівнянні з іншими родами зброї втроє-четверо вища. Також наводиться приклади, що теоретично з кожних 100 долярів, призначених на вишкіл летунського персоналу в ЗДА 70% витрачається намарне, бо якраз стільки відсотків персоналу не залишається після технічного вишколу в бойовому летунстві.

Автори згаданих інтерпеляцій твердять, що підвищення платень у летунстві нічим не збільшило б летунства, але принесло б ту користь, що технічний персонал залишився б довгоречинцевим і тим створював би ґарантію доброї і певної резерви, якої так потрібно в нинішний час для оборони ЗДА, а посередньо і для оборони цілого вільного світу.

ПРАЦЯ • HELP WANTED—MALE

CRANE CO.

ПОТРЕБУЄ РОБІТНИКІВ НА 2-гу і 3-тю ЗМІНИ

Machine Operators
Turret Lathe
Boring Mill
Drill Press

ТАКОЖ ІНШІ РОБОТИ.

► 12½% ДОДАТКУ ЗА НІЧНУ ПРАЦЮ ◄

Стала праця — добра платня — різні користи.

Голоситись:

Employment Dept. — Від понеділка до п'ятниці.
Мусить розуміти і говорити по англійськи.

CRANE CO.
4200 S. KEDZIE, CHICAGO ILL.

THE BABB COMPANY
LINDEN AIRPORT
LINDEN, NEW JERSEY

Aviation's Fastest Growing Overhaul Facility Requires:

- Engine Overhaul Mechanics
- Machinists
- Accessory Overhaul Mechs.
- Platers
- Engine Inspectors

APPLY IN PERSON

ОПЕРЕЙТОРИ
ENGINE LATHE
RADIAL DRILL
MILLING MACHINE
ELECTRICIAN

Тільки першоклясні.
Висока платня.

MOREY MACHINERY CO., INC.
4-57 26th Avenue, Astoria, L. I.
Tel.: AStoria 8-8850 Ext. 14
Інформації 1:30 до 3:30 по пол

РОБІТНИКИ до робочих інструментів (інструментальники) та т о к а р і, першорядні. Плачені свята і вакації. General Machine & Instrument Co., Inc., Clinton, Rd. і Route 46, Caldwell, New Jersey
Tel.: CA 6-7444

Фірма J. & M.
746 Tonnele Avenue
Jersey City, N. J.
пошукує МЕХАНІКА до направи тягарових авт.
Платня після умови.
Тел.: OLdfield 6-8074

ПРАЦЯ
Help Wanted—Male

МЕДСЕСТРИ R.N. (реєстровані). Також практикуючі до мед-хірургії, операційної залі і родільної. Всі шифти; 40 год. тижнево. Досконале середовище, особисте забезпечення. Голоситись: Miss Dean, Personnel Dept., East Orange General Hospital, Central & So., Munn Aves., Orange, N. J. OR. 3-1370.

ПОТРІБНО ЖІНОК
Добра платня, стала праця для жінок, які працювали при шиттю або при виготовленні прапорів. Голоситись:
VINCENT J. SPELMAN & CO.
8 — 3rd Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel.: MA 5-7080

ДО ШИТТЯ НА МАШИНАХ
одіж для немовлят, "Slacks" "pedal pushers." Стала праця, легка праця.
HUnter 6-6736
PARK SPORTSWEAR MFG. CO.
729 E. Elizabeth Ave., Linden, N.J.
(На поверсі).

• PROFESSIONALS HELP •

РЕЄСТРОВАНІ МЕДСЕСТРИ
з дозволом практики.
8 рано — 4 п. пол. — 4 п. пол. до півночі.
NEW BUILT NURSING HOME
Opening Sept. 9.
FN. 1-9900

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ...
КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВІНГС!

ПРАЦЯ
Help Wanted—Female

ДО ФАБРИКИ ЕЛЕКТРОНІВ
з досвідом або без "Wire and Molders" і складових частин T.V.
Додатковий бонус.
Сім платних свят.
Безплатна госпіталізація.
Для заінтересованих інфор. від 8 рано до 12:30 по пол.
Голоситись:
B. T. LABS CORP.
526 North Ave. "E"
Westfield, N. J.

ОПЕРЕЙТОРКИ
також до прасування, при всіх секціях праці при сукнях, роблення ковнірів і кишень. Досвідчені.
AMSON MFGR. CO.
1424 E. Elizabeth Ave.
Linden, N. J. Tel.: HU 6-5618

• PROFESSIONALS •

DR. ANNA MESSING
ЛІКАР З ВАРШАВИ
Косметика, лікарське усунення всіх вад цери, зайвого волосся, зморщок. "Facial Uplift" без операції.
Приймає після умови.
Телеф..: PLaza 7-1282
130 West 57 St. New York City

SPECIAL LEATHER PACKAGE to make boots and shoes now available to send to Europe. The Connecticut Leather Co., 75 Windsor St., Hartford, Conn., has designed a special, new package to make it easy, and economical to send leather to your relatives in Europe. Each contains the right amount of materials to make one, two, or three pairs of boots or shoes.

The Connecticut Leather Company, specializing in fine leather for over 25 years, wants to point out to Svoboda readers some of the special reguirements the leathers for making boots should have.

1. The tops of the boots should be cut from full grain 4 ounce chrome taned cowhide leather. The leather can be smooth or elk grained but be sure that the tannage is soft to make comfortable boots. Eight square feet of leather is needed for a large pair of boots.

2. For lining a soft capeskin in a smooth finish is best. This will give a nice feel inside and wear long. About 6 square feet is needed.

3. The soles should be cut from heavy oak tanned sole leather. Buy good heavy soles to help boots keep dry and wear long in the fields. For a pair of large boots about 1½ lbs. of heavy sole leather is needed.

4. Also send leather to make the inside inner soles, arches, and counters. Ask for belly centers. Half of one belly center is enough for a pair of boots.

In the SPECIAL LEATHER PACKAGES this company has available for you to send to Europe only the best leathers are used. Enough materials are furnished to make large size boots and shoes and the leather are packaged already to shipment.

(Adv.)

• MISCELLANEOUS •

ПАЧКИ ДО ЕВРОПИ
І ВСІХ ЧАСТИН СВІТУ
Гарантована доставва

Матеріяли на убрання, плащі і сукні, полотна на постіль та білизну, животності пачки і всілякі лікарства.
Мито за посилки платиться у нас і Ваші рідні і знайомі не платять вже при одержанні посилки нічого.
ПИШІТЬ ПО КАТАЛОГИ.
J. NAWROCKI AGENCY
617 Grove St., Irvington 11, N.J.

• РОЗШУКИ •

Пошукую моєї сестри зятя **Михайла ЦИКТОРА**, який живе в Арґентині. Його жінка живе коло матері Настуні Краковської. Маю від неї листа. Також шукаю сусіда **Николу ГОРУНА** з с. Скородне, пов. Ліско, який також живе в Арґентині. Хто знав би про них, прошу писати на адресу: Michael FUK, 946 Melrose Ave., Ambridge Pa. USA

Пошукую Ярослава **РУЧАКОВСЬКОГО**, який перебував в Штаєрі (табор для полонених в Австрії). Хто знав би про нього, або він сам прошу зголоситись на адресу:
MARIA SIRYJ
46 Prospect Ave., Bayonne, N. J.

Короткі Вісті

● **Ливанський уряд** погрожує націоналізацією нафтопроводів, які проходять через територію Ливану від нафтових піль Іраку і Саваді Арабії, якщо нафтові компанії не погодяться на нові оплати, відповідно до їх зисків. Тому, що Сирія вже й раніше погрожувала п е р е р і з а т и н а ф т о проводи, заінтересовані компанії поважно призадумуються над проведенням нових нафтопроводів з Іраку через турецьку територію, так, щоб оминути арабські держави і не користати з Суезького каналу.

● **Ерл Воррен**, головний суддя Найвищого Суду ЗДА, що перебуває тепер в Індії, виголосив доповідь перед студентами права в бомбайському університеті. Ректор університету Мехта прославляв Воррена головно за прийняте під його головуванням рішення американського Найвищого Суду у справі скасування сеґреґації негрів у школах.

• FARMS FOR SALE •

► НА ПРОДАЖ ФАРМИ ◄

від 15—320 акр. землі, в околиці Saratoga Springs Ballston Spa, Schenectady, Mechanicville, Stillwater, Rock City Falls, N. Y. Здорова околиця, багато українських родин.

Велика фарма 237 акр. орної землі — досить лісу, добрий дім, стайня, машини, без худоби $11,900.
120-акр. фарма — 12-кімн. мур. дім — $11,000.
27-акр. фарма — 10 кімн. дім, стайня, овоч. сад. — $8,800.
56-акр. фарма — 7-кімн. дім, 9 корів, стайні, вел. площа — $10,500.

Хто хоче приїхати і оглянути всі фарми, прошу для умовлення писати наперід по-англійськи до:

PETER TIMKO — 10 Columbia Ave., Ballston Spa, N. Y.

• MISCELLANEOUS •

ШКІРА

вже опакована до Ваших Рідних в Европі

ШКІРА на ЧОБОТИ і ЧЕРЕВИКИ

● Купуйте прямо по гуртовій ціні. Одержите найкращу шкіру на верхи і золі, яка є в нашій країні, по гуртовій ціні.

ЗАМОВЛЯЙТЕ СПЕЦІЯЛЬНІ ПАКУНКИ З ШКІРОЮ
(великий розмір)
в яких є матеріяли на верхи, золі, футрівка і шкіра до викінчування. — Чорний колір.

ЧОБОТИ		ЧЕРЕВИКИ
$13.00	1 пара	$ 8.00
$25.00	2 пари	$15.00
$35.00	3 пари	$20.00

Ці пачки мають першоклясні матеріяли. Ми гарантуємо повну сатисфакцію або зворот грошей. В тих цінах є вже включені: поштова оплата, спеціяльне опакування і митні посвідки.

Замовляйте сьогодні або зайдіть оглянути.

Connecticut Leather Co.
75 WINSOR ST. HARTFORD, CONN.

Пішліть **ПАЧКУ - ДАРУНОК**
► ВАШИМ РІДНИМ В СТАРОМУ КРАЮ! ◄
Ви можете оплатити мито і всі оплати тут!
ВСІ ПАЧКИ АСЕКУРОВАНІ!

Можете післати нову і уживану одіж, або вибрати з нашого цінника і вислати мануфактуру, шкіру на чоботи, чоловічі і жіночі черевики, светри, вовняні імпортовані хустки та інші товари.

- Також можна замовляти в нас різного роду ліки для висилки до Старого Краю з оплаченим тут митом.
- Для замісцевих клієнтів окрема обслуга.
- Пришліть Ваші речі до нас. Ми спакуємо Вашу пачку та приготуємо її до висилки на місце призначення. Надавцеві перешлемо рахунок до вирівнання.

☞ На бажання окремі ЦІННИКИ та зразки товарів. ☜
Наші працівники говорять по-українськи.

Наші бюра:
AMERPOL ENTERPRISES
11601 Jos. Campau, Detroit 12, Mich. — TO 8-0382
AMERPOL ENTERPRISES AGENCY
6618 Michigan Ave., Detroit 10, Mich. — TA 5-2505

Українська взуттєва крамниця
"KARPATY SHOES"
153 SECOND AVE. (bet. 9 & 10 Sts.), NEW YORK CITY
Tel.: ALgonquin 4-1893
● поручає добірне і доброякісне взуття для всієї родини по догідних цінах. Взуття на шкіряних підошвах і походить від відомих американських фірм або з закордону.

УКРАЇНСЬКА ФУТРЯНА ФІРМА

виготовляє на замовлення нові футра та переробляє уживані футра по найновіших фасонах.

ЖАКЕТИ
НАКИДКИ
СТОЛІ

ПРИСТУПНІ ЦІНИ.
•
ДОГІДНІ СПЛАТИ.

КУНИЦІ
КАМІННІ
І ЛІСОВІ
МІНКИ
СОБОЛІ

ТАКОЖ ПРИНИМАЄМО ДО ПЕРЕХОВУВАННЯ НА ЛІТНІЙ СЕЗОН.
• ВІДБІР І ДОСТАВА НА МІСЦЕ •

J. WUJKIW, Inc.
MFG. FURRIERS
111 E. 7th ST., NEW YORK 9, N. Y. — Tel. SPring 7-8710

ЛІКИ

(Rimifon, Penicillin, Streptomycin, etc.), висилаються до всіх країн Европи.
Мито оплачується тут. Гарантія достави.
• СПЕЦІЯЛІСТИ ЕВРОПЕЙСЬКИХ РЕЦЕПТ. •
Пишіть або телефонуйте:
B. FELDMAN PHARMACY
111 Ave. A & 7th St., New York City — Tel. OR 7-5980

ВАШУ УЖИВАНУ Й НОВУ ОДЕЖУ

(в добрім стані)
ВИСИЛАЄМО ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ.
До деяких країн з оплаченим тут митом.
Ви можете посилати нам пачки, а ми зараз подамо Вам кошти зв'язані з пересилкою.
Також висилаємо купони англійських матеріялів (великий вибір купонів) ХАРЧОВІ ПАЧКИ І ЛІКИ до деяких країн з оплаченим тут митом.
Скора і точна обслуга.
Представляємо посвідки відборця.

RALLINGTON CORPORATION
303 West 42nd Street, N.Y.C. — Tel. PL 7-2258
М. Грей (Грушко).
• Закрито в суботу в місяці липні й серпні. •

ПАКУНКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ

LAMPERT & POLIMEX Co. LONDON

ОБУВ'Я ОДЯГ МАТЕРІЯЛИ ХАРЧІ И ІНШІ ТОВАРИ

ЯКЩО ВИСИЛАЄТЬСЯ З ЛОНДОНУ ПОСИЛКА БУДЕ ДОСТАВЛЕНА СКОРІШЕ І ПЕВНО.
ГАРАНТУЄМО ДОСТАВУ АБО ЗВОРОТ ГРОШЕЙ.
Митні оплати платимо в Лондоні. Ваші приятелі чи Рідня в Европі не будуть обтяжені жадними доплатами. Мито і кошти пересилки включені в ціну нашого експорту.
Пишіть по-українськи по наш повний каталог.

Lampert & Polimex Co.
45 CROMWELL ROAD, LONDON S.W. 7, ENGLAND

• РІЗНЕ •

АРКА, 48 Е. 7-ма вул. в Ню Йорку
(GR 3-3550)
одиноке місце, де одержите креми краси „Міра" п-і Малої з Шикаґо.

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ...
КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВІНГС!

• MISCELLANEOUS •

Hallett & Hallett
ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ
Since 1854
HALLETT HOMESTEAD
FLushing 9-0062
Northern Blvd. & 147th St.
Flushing, L. I., N. Y.
Howard L. Hallett, Jr., Lic. Mgr.
Wesley Hallett, Treasurer

Можна тепер дістати в ЗДА "UKRAINIAN SALVE MAZ."

UKRAINIAN УКРАЇНСЬКА МАСТЬ SALVE

НА АРТРЕТИЗМ, ПОСТРІЛ І РЕВМАТИЗМ.
МАСТЬ UKRAINIAN SALVE помагає на облекшення болів і поганого почуття, що його викликує постріл, артретизм і ревматизм. Приносить пільгу в болях мускулів, які є наслідком надмірної праці і перевтоми. Цю масть поручається особливо на болі мускулів на спині в лопатках, на раменах і суглубах. Замовте відразу один слоїк.
2 oz $1.25
поштова оплата . .15
Пишіть до:
DUFFERIN DRUG STORE
239 Dufferin Avenue
Department 2.
Winnipeg, Man., Canada

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ
NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх
Обслуга чесна і найкраща
У випадку смутку в родині кличте як в день так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET,
cor. Warren Street,
JERSEY CITY, 2, N. J.
Tel. HEnderson 4-5131

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

Phone MA 7-1761
PETER S. MURIANKA
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
FUNERAL DIRECTOR
413 Fairmount Avenue
Philadelphia 23, Pa.

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИСТУПНІ
John Bunko
Licensed Undertaker & Embalmer
REASONABLE PRICES
437 EAST 5th STREET
New York City
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура, Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568

УВАГА! НЮАРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

► У МІСТІ НЮАРКУ ВІДКРИТА НОВА ◄
КРАМНИЦЯ ДЛЯ ВИСИЛКИ ПАКУНКІВ
ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ.

- Висилаємо поживу, нову і ношену одежу, суконні, шкіряні і текстильні вироби, медикаменти і т. п. Вишліть своїм рідним і знайомим!
- Пакунки будуть доставлені до місця призначення протягом шости тижнів. Посилки вислані повітряною поштою будуть доручуватися протягом 7-10 днів.
- Висилаючий одержить особисту посвідку від відборця пакунка. Висилки пакунків і доручення гарантується.
- Всі посилки повнотою оплачується тут включно з митом. Той, що одержить пакунок не буде нічого доплачувати.

КАНЦЕЛЯРІЯ ВІДКРИТА КОЖНОГО ДНЯ ВІД 9-ої ГОД. РАНКУ ДО 6-ої ГОД. ВЕЧОРОМ.
В СУБОТУ ВІД 9-ої РАНО до 4-ої ГОДИНИ ПОПОЛУДНІ.

PACKAGE EXPRESS CO.
314 MARKET STREET NEWARK, N. J.
Тел.: (Newark) MItchell 2-2452
Зверніть увагу на нову адресу!
(Біля Пенсилвенія станції в місті Нюарку).

PARCELS TO EUROPE

ПАЧКИ — до Східньої Европи
через найбільшу висилкову фірму на американському континенті

J. KAMIENSKI
JANIQUE TRADING Co.

Централя:
TORONTO 3, Ont., Canada, 835 Queen St. W. Tel. EM 4-4025

Відділи:

NEW YORK CITY, N. Y., 306 E. 9th St.	Tel. GR 3-3470
BUFFALO, N. Y., 1162 Broadway	Tel. FI 1272
NEWARK, N. J., 102 — 16th Ave.	Tel. BI 2-6816
PITTSBURGH, Pa., 2013 E. Carson St.	Tel. HU 1-5759
PHILADELPHIA, Pa., 725 W. Girard Ave.	Tel. ST 7-1422
MINNEAPOLIS, Minn., 44 E. Hennepin Ave.	Tel. FE 6-2330
CLEVELAND, Ohio, 1029 Fairfield Ave.	Tel. CH 1-5547
CHICAGO, ILL., 2314 W. Chicago Ave.	Tel. BR 8-6780
WINNIPEG, Man., 677 Main St.	Tel. 92-7695
ST. CATHARINES, Ont., 198 King St.	Tel. MU 2-9171
HAMILTON, Ont., 652-A Barton St. E.	Tel. LI 5-0264
EDMONTON, Alta., 10649 — 97th St.	Tel. 2-3839
WINDSOR, Ont., 439 Mercer St.	Tel. CL 6-3866

Агенції:
FORT WILLIAM, Ont., * MONTREAL, Que., * PORT ARTHUR, Ont., * SUDBURY, Ont., * CHESTER, Pa. USA і в інш. містах.

Гарантується доставу кожної замовленої пачки. Пересилка триває до двох тижнів. — Відборці в Краю до одержаної пачки вже нічого не доплачують!

• НАЙБІЛЬША ФІРМА — БО НАЙСОЛІДНІША! •

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
УКРАЇНСЬКА КРАМНИЦЯ
"ZORYA" — PARCELS 36 EAST FIRST STREET, NEW YORK 3, N. Y. (pir 2-oi Ave.)

Забезпечує найскорішу висилку
► ПАКУНКІВ ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ ◄
Висилаємо:
ПОЖИВУ, НОВУ І НОШЕНУ ОДЕЖУ, ШКІРУ, МАНУФАКТУРУ, ЛІКИ і т.п.

Всі посилки оплачується тут включно з митом. — Полагоджуємо Пачки, переслані нам поштою, в тому ж самому дні. — Фахова обслуга. — Даємо вичерпні інформації.
Крамниця відкрита кожного дня від 8-ої год. ранку до 6-ої год. вечора. В суботи від 8-ої год. ранку до 4-ої год. по полудні.

ТАРЗАН, ч. 3727. Готовий її прив'язати.

AFTER SATISFYING HIS HUNGER, TARZAN SCRAPED A BOAR'S HIDE, THEN PLACED IT IN HIS QUIVER— THE FIRST STEP IN HIS PLAN TO DEFEAT MILO!

HE TURNED TO THE LITTLE MANGANI. "COME, RIKI. WE MUST MAKE SEVERAL STRIPS OF GRASS ROPE—THEN WE HUNT SHEETA, THE LEOPARD!"

...LATER, A SPOTTED CARNIVORE STALKED SILENTLY OVER A JUNGLE TRAIL, UNAWARE OF THE DANGER THAT LURKED IN THE TREES ABOVE IT!

Distr. by United Feature Syndicate, Inc.

Заспокоївши голод, Тарзан вишкрябав шкіру дикого кабана і запхав її до свого сагайдака... Перший крок в його пляні — перемогти Міла!

Він звернувся до маленької мавпочки: — Ходи, Рікі. Ми мусимо зробити дещо шнура з трави... А після того полюватимемо на леопарда — Шіту.

... Пізніше плямистий м'ясожер мовчки і гордо ступав по шляху в джунглях, несвідомий небезпеки, яка чигала на нього з вершків дерев.